

Laborator 4

Algoritmul de criptare DES (Data Encryption Standard)

Algoritmul DES este cel mai folosită metodă de criptare din acest moment în întreaga lume. Pentru foarte mult timp și aproape pentru toată lumea din domeniul criptografiei DES și criptare sigură” au fost sinonime. În ciuda loviturii primite de la organizația EFF (Electronic Frontier Foundation) ce a creat o mașină în valoare de 220.000 \$ special pentru „spargerea” algoritmului DES, acesta continuă să fie folosit de guvernul SUA și de bancile comerciale în continuare prin noua sa extensie denumită „triple-DES”.

1. Scurt istoric

În data de 15 mai 1973, în timpul mandatului președintelui Richard Nixon, organizația guvernamentală americană NBS (National Bureau of Standards), a publicat o notă în registrul federal (echivalentul Monitorului Oficial) solicitând pentru un algoritm de criptare ce va facilita protecția datelor în timpul transmiterii acestora sau atunci când sunt stocate digital. Nota explica de ce criptarea este importantă în viitorul apropiat al SUA:

În ultima decadă, a fost observată o creștere accelerată în acumularea și comunicarea datelor digitale de către guvern, industrie și de către alte numeroase organizații din sectorul privat. Conținutul acestor date stocate sau transmise este nu de multe ori foarte valoros și uneori secret . În acest moment întâlnim în mod uzual transmisii de date ce constituie transferuri bancare de ordinul milioane de dolari, vânzări sau cumpărări de bunuri ce țin de securitatea națională, mandate de arestare sau de condamnare, rezervarea de locuri la cursele aeriene, fișiere ce conțin date despre pacienți și tratamentul lor, șamd.

Importanța mare din punct de vedere al volumului, valorii și confidențialității acestor date, transmise de organizațiile particulare sau guvernamentale, a dus la îngrijorare în ceea ce privește la expunerea acestor date la acces și utilizare neautorizate.

Este cunoscut că criptarea este singura metodă de protecție a acestor date în timpul transmiterii sau stocării lor. [...] Organizația noastră, în rolul ei de a stabili standarde precum și de a jeta diversele organizații private sau guvernamentale în accesarea tehnologiilor moderne, va evalua toate propunerile venite înainte de a lua orice decizie.”

Din acest moment NBS a așteptat un răspuns ce a venit în data de 6 august 1974, atunci când IBM a trimis un algoritm candidat ce a fost dezvoltat și folosit intern sub numele de LUCIFER. După ce a evaluat algoritmul cu ajutorul agenției NSA (National Security Agency), NBS a adoptat o variantă modificată a algoritmului LUCIFER drept noul standard pentru criptografia americană și l-a denumit DES, în 15 iulie 1977.

DES a fost adoptat rapid pentru datele de tip analogic, mai ales în domeniul telefoniei. În același timp, industria bancară, care este cel mai mare utilizator al algoritmului în SUA, a adoptat DES ca standard pentru criptarea datelor bancare. Standardizarea a fost făcută cu ajutorul asociației guvernamentale ANSI (American National Standards Institute) și adoptată sub numele de X3.92 în 1980.

2. Introducere în DES

Algoritmul DES folosește numere binare folosite de calculatoarele moderne. Fiecare grup de 4 biți reprezintă un număr hexazecimal.

Ex:

0001 – 1

0010 – 2

0011 – 3

1010 - A

1011 – B

1111 – F

Algoritmul DES acționează asupra grupurilor de 64 de biți, sau altfel spus asupra unui număr hexazecimal de 16 cifre. Pentru criptare DES folosește chei ce aparent au lungimea de 64 de biți, din care sunt folosiți însă doar 56.

De exemplu, dacă vom cripta numărul

8787878787878787 cu cheia 0E329232EA6D0D73 vom obține 0000000000000000. La decriptare din 0000000000000000, folosind aceeași cheie, vom obține tot 8787878787878787.

Atunci când lungimea textului inițial nu este multiplu de 16, vom completa cu numărul de 0-uri necesar.

3. DES, descriere în detaliu

DES este un algoritm de criptare pe blocuri (block cipher) ce acționează asupra grupurilor de 64 de biți utilizând chei de 64 de biți. Rezultatul este o permutație dintre cele 2^{64} permutații posibile.

A. Pași preliminari. Impărțirea în blocuri de 32 de biți

Cei 64 de biți inițiali vor fi împărțiți în 2 blocuri de 32 de biți denumiți L (left) and R (right), după exemplul de mai jos:

M = 0123456789ABCDEF

M = 0000 0001 0010 0011 0100 0101 0110 0111 1000 1001 1010 1011 1100 1101 1110 1111

L = 0000 0001 0010 0011 0100 0101 0110 0111

R = 1000 1001 1010 1011 1100 1101 1110 1111

B. Pași preliminari. Alegerea cheii

Fie K cheia hexazecimală

K = 133457799BBCDFF1

Ce va duce la reprezentarea ei binară:

K = 00010011 00110100 01010111 01111001 10011011 10111100 11011111 11110001

Pasul 1 – Crearea a 16 sub-chei de 48 de biți fiecare

P1.1

Cheia originală este permutată conform tabelii PC-1:

PC-1						
57	49	41	33	25	17	9
1	58	50	42	34	26	18
10	2	59	51	43	35	27
19	11	3	60	52	44	36
63	55	47	39	31	23	15
7	62	54	46	38	30	22
14	6	61	53	45	37	29
21	13	5	28	20	12	4

Adică, bitul 57 din cheia originală va deveni bitul 1 în cheia K+, bitul 49 din cheia originală va deveni bitul 2 din cheia K+, ș.a.m.d.

Ex:

K = 00010011 00110100 01010111 01111001 10011011 10111100 11011111 11110001 (64b)

K+ = 1111000 0110011 0010101 0101111 0101010 1011001 1001111 0001111 (56b)

Observație: K+ conține grupuri de 7 biți, nu de 8

P1.2

Vom împărți K+ în cele două jumătăți ale sale pe care le vom denumi C0 și D0:

K+ = 1111000 0110011 0010101 0101111 0101010 1011001 1001111 0001111 (56b)

C₀ = 1111000 0110011 0010101 0101111 (! Sunt grupuri de 7b, nu de 8)

D₀ = 0101010 1011001 1001111 0001111 (! Sunt grupuri de 7b, nu de 8)

P1.3

Folosind C0 și D0, vom crea 16 blocuri C_n, D_n n=1,16. Fiecare C_n, D_n va fi creat din C_{n-1}, D_{n-1} folosind schema de mai jos în care vom face rotații la stînga, funcție de numărul din cea de-a doua coloană:

Numărul Iterației	Numărul de rotiri stânga
1	1
2	1
3	2
4	2
5	2
6	2
7	2
8	2
9	1
10	2
11	2
12	2
13	2
14	2
15	2
16	1

Exemplu: C3,D3 vor fi obținute din C2,D2 rotite la stânga cu 2 biți

Din C0, D0 originali, vom obține:

$C_0 = 1111000011001100101010101111$
 $D_0 = 0101010101100110011110001111$

$C_9 = 0101010101111111100001100110$
 $D_9 = 0011110001111010101010110011$

$C_1 = 1110000110011001010101011111$
 $D_1 = 1010101011001100111100011110$

$C_{10} = 010101011111110000110011001$
 $D_{10} = 1111000111101010101011001100$

$C_2 = 1100001100110010101010111111$
 $D_2 = 0101010110011001111000111101$

$C_{11} = 010101111111000011001100101$
 $D_{11} = 1100011110101010101100110011$

$C_3 = 0000110011001010101011111111$
 $D_3 = 0101011001100111100011110101$

$C_{12} = 010111111100001100110010101$
 $D_{12} = 0001111010101010110011001111$

$C_4 = 0011001100101010101111111100$
 $D_4 = 0101100110011110001111010101$

$C_{13} = 011111110000110011001010101$
 $D_{13} = 0111101010101011001100111100$

$C_5 = 110011001010101011111110000$
 $D_5 = 0110011001111000111101010101$

$C_{14} = 111111000011001100101010101$
 $D_{14} = 111010101010110011001110001$

$C_6 = 001100101010101111111000011$
 $D_6 = 1001100111100011110101010101$

$C_{15} = 111100001100110010101010111$
 $D_{15} = 1010101010110011001111000111$

$C_7 = 110010101010111111100001100$
 $D_7 = 0110011110001111010101010110$

$C_{16} = 1111000011001100101010101111$
 $D_{16} = 0101010101100110011110001111$

$C_8 = 001010101011111110000110011$
 $D_8 = 1001111000111101010101011001$

P1.4

Vom calcula sub-cheile K_n $n=1,16$ aplicând următoarea permutare celor 16 numere binare obținute prin concatenarea C_nD_n :

PC-2					
14	17	11	24	1	5
3	28	15	6	21	10
23	19	12	4	26	8
16	7	27	20	13	2
41	52	31	37	47	55
30	40	51	45	33	48
44	49	39	56	34	53
46	42	50	36	29	32

Observație: Din nou, primul bit din K_n va fi cel de-al 14-lea din sirul concatenat C_nD_n , al doilea bit din K_n va fi cel de-al 17-lea din C_nD_n , ș.a.m.d.

Ex:

$C_1D_1 = 1110000 1100110 0101010 1011111 1010101 0110011 0011110 0011110$

$K_1 = 000110 110000 001011 101111 111111 000111 000001 110010$

Celelalte chei vor fi în ordine:

$K_2 = 011110 011010 111011 011001 110110 111100 100111 100101$ ($6 * 8 = 48b$)

$K_3 = 010101 011111 110010 001010 010000 101100 111110 011001$

$K_4 = 011100 101010 110111 010110 110110 110011 010100 011101$

$K_5 = 011111 001110 110000 000111 111010 110101 001110 101000$

$K_6 = 011000 111010 010100 111110 010100 000111 101100 101111$

$K_7 = 111011 001000 010010 110111 111101 100001 100010 111100$

$K_8 = 111101 111000 101000 111010 110000 010011 101111 111011$

$K_9 = 111000 001101 101111 101011 111011 011110 011110 000001$

$K_{10} = 101100 011111 001101 000111 101110 100100 011001 001111$

$K_{11} = 001000 010101 111111 010011 110111 101101 001110 000110$

$K_{12} = 011101 010111 000111 110101 100101 000110 011111 101001$

$K_{13} = 100101 111100 010111 010001 111110 101011 101001 000001$

$K_{14} = 010111 110100 001110 110111 111100 101110 011100 111010$

$K_{15} = 101111 111001 000110 001101 001111 010011 111100 001010$

$K_{16} = 110010 110011 110110 001011 000011 100001 011111 110101$

Temă de laborator:

Implementați funcțiile:

- DES_Key_Permut_PC1();
- DES_Key_Divide_C0_D0() ;
- DES_Key_Divide_Ci_Di() ;
- DES_Key_Permut_PC2();
- DES_Key_CreateSubKeys() ce va apela toate funcțiile anterioare.